

Előfizetési árak

Egész évre . . . 5 frt — kr.
Fél " . . . 2 frt 50 kr.
Negyed " . . . 1 frt 25 kr.
Tanítóknak egy évre 3 frt — kr.

Hírdetések

a legjutányosabban számítottak.

BAJA

vegyes tartalmu hetilap.

Szerkesztőség

hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochmuth-czka 42. szám.
Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay Lajos könyvnyomdá-jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Szinügyünk.

A mult évtizedben Baja város hatósága folyton anyagi bajokkal küzdött, s volt idő rá, hogy közel voltunk az anyagi bukáshoz.

A véres fellegek oly fenyegetőn tornyosultak össze felettünk; hogy minden pillanatban catastrophától kellett tartanunk.

Nem célunk ezen sötét multnak okait ez alkalomból kutatni, s boncolgatni, de tény, hogy azon idő alatt Baja város azon vezérszeréről, melyet műveltségi fokánál, úgy kereskedelmi és ipar fejlettségénél fogva birt, leszorult.

Beállott a hanyatlás minden téren. Iskoláink dülledézők voltak, a város tisztviselői fizetésüket hónapokon keresztül sem kaphaták meg, s a város bísz kesége, fogynásimunka fentartása is lehetetlenné vált.

Pár év óta azonban Baja város, mondhatni gőz erejével, tör elő, nemcsak javit, hanem épít, leruház, takarít s culturalis téren is kiváló haladást mutat. A csaták sorsa jó részben a vezér bölcsességében rejlik, ő a szelemi erő, mely intézi a támadást, s alkalmas pillanatban a sikert biztosítja.

Ezen általános igazság lebeg szemünk előtt, midőn az újabb évek sikerét tekintjük, s ki kell ebből folyólag jelentenünk, hogy a haladás majdnem minden egyes vívmánya Jankovich Aurel főispán ur bokros érdemeit szaporítja.

Nem a száraz hivatali ügyek pontos ellátásában s az állami adminisztráció burgó ellenőrzésében látjuk mi a köztisztviselő és szeretetben főispánunknak érdemeit, hanem különösen abban, hogy ő mint ezen városnak polgára, minden oly ügyet, nem csak támogat, felkarol, hanem kezdemenyez is, mely a

város tekintélyét, anyagi és szellemi haladását képes előmozdítani.

Az ő kiváló gondosságának, munkásságának ismét egy újabb jelét tapasztaljuk most, midőn nemzeti kulturánk egyik tényezőjét, a szinügyet vette elő. Minden polgára e városnak osztatlan örömmel üdvözlöi ezét Jankovich Aurel főispán urat, hisz oly régóta képezi óhajunkat egy színháznak létesítése.

Legyen üdvöz ő méltósága, hogy ezen kérdést felvetette, legyen kitartó a kivételben, s mi hiszük, sőt meggyőződve vagyunk arról, hogy a siker ezuttal sem fog elmaradni.

Szinügyi értekezet.

Jankovich Aurel főispán ur tágabb körű értekezetet hívott egybe, hogy a helyi viszonyokhoz mérten a szinügyi tere újítások foganatosíttassanak.

Az értekezet teljesrögségűn intelligentiájának csaknem teljes részvéte mellett tartatott meg, melyet a főispán ur következő nagyhatású beszéddel nyitott meg.

Tisztelt urak! Mintegy három évvel ezelőtt midőn Baja város törvényhatósági közgyűlése a szinügyi bizottságot megalakította, azon kiváló megítélésben részesült, hogy ezen bizottság elnöki tisztsége reám ruházott. Ezen tisztelbeli kifolyólag éreztem magamat inditattva, hogy önöket igen tisztelt uraim, kik részben tagjai a szinügyi bizottságnak, részben pedig a szinművészetnek egyébként meleg pártolói és barátai, a szinügyi érdekében tartandó mai tanácskozásra meghívjam.

Hogy a szinügyi bizottságot, megalkotása óta mind ez ideig egyetlen egyszer sem hivatam össze, és hogy az a lefolyt 3 év alatt életelt nem adott: ez nem a szinügyi iránti érdeklődés hiányának, hanem kizárólag azon körülmények tulajdonitandó, hogy az utóbbi években, a lefolyt nagy idő dacára sem kiálkkozott egyetlen egy olyan időpont, mely alkalmas lenedett arra, hogy a szinügyi bi-

zottság, nemis hivatása érdekében, valamely a város rangjához illő actio, a sikerre való biztos kilátással megkísérlelhetet volna.

Hiszen tudva van önök mindegyike előtt, igen tisztelt uraim! hogy a városi hazi pénztár kimerültségénél fogva, — melybe ezt egyéb cultur intézmények létesítése iránt az utóbbi években rohamosan felmerült követelmények sodorták, — almolni sem lehetett arról, hogy ilyen és hasonló kérdések a sikerre való kilátással felvetethessenek; sőt az idomosság ezek szóba hozatalát is tiltotta.

És ne higgyék önök igen tisztelt urak, hogy a midőn önöket most egybechívtam, erre talan a város ez időszertini pénzügyi helyzetének felismerése, vagy azon hiedelem indított, mintha a városi pénztárnál valamely a szinügyi érdekeire nézve kedvező fordulat állott volna be: sőt ellenkezőleg, egyrészt éppen azon tudat, hogy e nemes város még igen sok idő leforgása után fog csak olyan kedvező helyzetbe juthatni, hogy a szinművészetnek a város rangjához illő és az ügyfösságához mért áldozatot hozhasson; másrészt pedig a súlyos felelősség érzete, mely a szinügyi bizottságot méltán terhelte, ha e téren a stagnálás még évekig tovább tartana, szolgáltak okul arra, hogy önöket, igen tisztelt urak, most már az adott viszonyokhoz képest kifeltendő actio irányának megbeszélésére és megállapítására haladéktalanul felkérjem.

Midőn tehát önöket igen tisztelt urak, kik itt e czéllal megjelenni sziveskedtek, lelkesült örömmel üdvözölném és a tanácsozást megnyitottam nyilvánítanám, engedjek meg mindenekelőtt, hogy bevezetést, a szinművészet czéljáról röviden megemlékzhessenem.

Nem szenved kétséget, hogy a rendezése, jó szinmű, a nemzeti szellem és a nyelv fejlesztésére, az általános műveltség terjesztésére, az izlés finomítására és ezzel kapcsolatban a közérköcsök javítására igen hatalmas tényező; és hogy mint ilyen, közművelődési intézménynek lévén tekintendő, teljes mérvben megérdemli, hogy a közhatalóságok által a legmegalobb pártolásban részesíttessék.

De vessünk csak egy tekintetet a gyakorlati életre, és vegyük ez alkalommal különösen figyelembe a helyi viszonyokat és az itteni közönségnek műveltségi fokát: s be

kell ismerünk, hogy nem csak erkölcsi tekintetből, hanem közgazdasági szempontból is leette kívánatos, hogy itthelyt nagy számban lévő, különböző foglalkozású munkásoknak, iparos és kereskedő segédeknek, vállalkozóknak, cseledeknek és hasonló a műveltség alantabban fókán álló egyéneknek mód és alkalom nyujtassék arra, hogy ezek szórakozásukra és mulatságukra szánt idejüket, a mulatságok elismert legelőcsőb nemek, a szinművelődésnek élvezésére használhassák: sőt nézetem szerint a kitelhető alkalmas eszközök igénybe vételével hatóságilag is oda kellene hatni, hogy a közönségnek most említett rétege a szinművészes látogatására szokja; mert ez által könnyen elérhetőnek velem, hogy ezek minden egyéb olyan mulatságoktól, különösen a korcsmai dorabolásoktól távol tartatassanak, melyek a mellett, hogy erkölcsi tekintetben káros hatásuk meg is igen költségesek is, és így a közvagyonosodásra hátrányosak.

Ha tekintetünk a helyi érdekek szűk látóterét túlterjesztjük, azt fogjuk látni, hogy hasonló indokok által vezéreltetve, nem csak az ország törvényező testülete szavaz meg évente jelentékeny összegeket a szinművészet fejlesztésére és emelésére; hanem hogy ugyan ezt követik, anyagi tehetségükből hasonló az ország műveltebb városai is sorban.

Érdemes tehát, hogy az alvdiék ezen műveltebb városának hatósága is szoros erkölcsi kötelességének ismerje a szinügyi előmozdítása érdekében minden kitelhető áldozatot, olyan arányban meghehozni, mint a milyen arányban egyéb cultur intézmények létesítésére áldoz.

Hogy a város törvényhatóságának közgyűlése, ezen feladatát már a multban felismerve, annak kétértelmű jelet akkor és az által adta, a midőn a szinügyi bizottságot megalakította.

Hogy pedig a közönség a szinügyi iránt meleg érdeklődéssel viseltetik, — ezt kétségbe vonhatatlan tanúsítja azon körülmény is, hogy itt már évekkel ezelőtt műkedvelői előadások rendezettek a szinügyi érdekében előmozdítására, melyek százkant és ezreket jövedelmeztek e czéla.

És mégis, azt látjuk, igen tisztelt urak, ha a mult visszatekintünk, hogy itt e téren évtizedek óta mi sem történt; sőt hogy a városi hatóságot igen nagy mulasztás ter-

TARÓZA.

Templomban.

Imádkozni jöttem,
Ugy reszelt az ajkam,
Mindeneknek atyjá,
Szánakozál rajtam!

Szó! a szent szolozama,
Zendül, sug az enek,
Csak én vagyok néma
Elkárhottok lélek.

Kezem összetéve
Felmézek az égbe:
Könyörül isten
Könyörül meg végre!

Tévedező szemmel
Nézem a szűk képet;
Mintha ott lebegne
Angyal szelid képed.

Mintha ott lebegné
Édes anyám, lelkem,
Jóságos szavadól
Vigasztalva engem.

Hogy ne ejtsék könyet
Hibáir benimk sinocen:
Öröit nem hagyja,
Boha a jó isten!

Lévay Sándor.

M. V. A. F. A.

Elbeszélés.

Irtá: PONGRÁTZ BÉLA.

I. Terra incognita.

A földre hull verejtéked, a földön álmódó, a föld életed, halálod s ezt a szá-

szor megáldott, százszor megátközött földnyát ismered e?

Millió sirt rejtő, ezer barlangtól, forrástól megtepett kebelét láttad e?
Áldás vagy átok az, mit számodra holnap megszűlend.

Völgyeit főszántód, hegyeit megfurod s borzaváda tapasztalód, hogy az a titokzatos mélység kialudt láng, megkövült élet.

Semminek érzed magadat, midőn arra gondolsz, hogy ez a virágzó és ezer hangra jelen a jövő ezrelév szemében oly alakatlan mumia lesz mint lábaid alatt a lezajlott századok, melyekkel fűtesz, világítasz.

Óriási gyomor ez a föld, megemészti a multat, hogy táplálhassa ezt a sivar jelenet s etemeti a mat, hogy helyet csináljon a holnapnak is.

Csupa jóság, csupa türelem ez a föld, engedi, hogy paotakat építs az ő csontjaiból, a kövekbe, ördöbe hullatja edes gyümölcsöt s engedi, hogy az ő szellemével, a tüzzel és villámmal, uralkodjál fölötte.

S mi a hálad ezért, oh ember, te gondolkozó sástomog?! . . .

Kérvényen elbizod magadat s a te érdemednek tudod be az ő jóságat.

Verral becseltemed meg, éhezök nehéz könyvelé atközted, pedig nem az ő mostohasága, hanem irgy tehetetlenség rabolta el tőtok az utolsó fatatot.

Nem félsz, hogy bűnbödni fogsz, aljasságodért?!

Rettenetes a föld, ha megharagszik, ha boszuja kitor mélységes kebeléből!!

Oh ember, büszkén tekintesz most ezredéves munkádra, de ha megdördül alattad ez a jámbor föld, ha bűsz haragjában megvárszódik, porba dőlnek hitvány alkotásaid,

hogy veled együtt eltlemessék bűneid gyálatzatát.

Árviz ellen gátat emelsz, a tüzet elfojtják géped, a villámot elhárítod, minden elen védheted magadat, de gyáván siránkozol tehetetlenségében, ha ellened támad édes anyád, a föld.

Mit csinálsz a földregés ellen? mit a rohanó láva ellen?

Hová menekülsz, ha dühében rád lehel szörnyü mérget, a fekete a halált?

Boszujának e csapásai alatt már görnyedtél, de mennyi borzalom rejtőzködhetik még ott, a melyek még ismeretlenek előttd, ámdé valamikor kimozdulhatnak, hogy eltiportjanak igaztalanságaidért.

Ki tudja Mi Van A Föld Alatt? . . .

Hiszen onészed a földbe alig hatott négyezer lábnyira s nem tudhatod, mi van addig, s mi van azon túl!

Talan ha rószakat ütetre, néhány araszszal mélyebbre assál, megdermedve látnád a t á t h a t l a n t . . .

Talan ott látnád az üldözött igazság bíráit, amint komoran följegyzik az embri-ség folytonos védeéseit, hogy a teszámoálás napja borzasztó legyen.

Megtagodott, megcsufolt eszmék bajnokai talan ott köszörülnek gyvegyekire, hogy a megtorlaskor biztosan öljon az acél.

Talan ott vannak titkos ellenségeid, akiknek eszközeit nem ismered, akikhez gyarló törvényeid nem férhetnek, akik boszút állnak rajtad, de nem tudhatod, mikor?!

Ki tudja Mi Van A Föld Alatt? . . .

Vannak sokan, akik tudják, de nem beszélnek róla!!

II. Cseltalanul.

— Biz ugy, kedves Adél, ismét bucsuzunk!

— Nem hittem, hogy tölünk is ennyire idegnekdel.

— Valóban, édes Viktor, nem szép, hogy T u r u k ó t íy könnyen elhagyod, te nem szeretsz bennünket!

— Nem ugy, kedves Adél, nem ugy, kedves Fédor én szeretlek, de . . .

— De?!

— De nem nyughatom.

— A régi seb?

— Nem jó Adél, nem az.

— Hanem?

— Unatkozom.

— Szép, szép, öt nap alatt megunt bennünket!

— Titeket nem, csak önmagamat.

— Ejj mit! — Beszélj nyiltan, mond ki határozottan, hogy nem szeretsz engem, hugodat, a bohó Adélt, nem szeretted férjemet, az én jó kis Fédoromat! Különbön hallgass! kacagj, no, hogy én könyezzem gonoszágodon.

— Igen, te most is a bohó Dilike vagy!

— Bolond vagyok, bolond, hogy szeretlek!

— Hallgassatok meg, elmondok mindent s ha bűnos vagyok, eltehettek.

— Én már itéltlem fölöttd — szivtelen vagy!

— Igazad van Dilikém, szivtelen vagyok, de volt egykor szivem is!

— Volt? — Nem volt! . . . A semmi-ből semmi sem lesz, a valamiből pedig örökké marad valami.

— Ejha, Fédor, milyen bölcseszt faragtál a s Diiből!

— Még gunyóldók!

— Apaga satanas! . . . gunyolni téged? Beszélhetek?

magá a színügyi bizottság készítő meg a kivitelhez szükséges terveket, egy a költségvetést is, s az udványi kapcsán mint kész javaslat terjesztésük a közgyűléshez.

Ezen módosítással főispán urak javaslata élénk helyesléssel fogadtatott el.

Budapesti kiállítási hírek.

Robosamos közeleg a megnyitás határideje és a mily mértékben közelodik e nagy jelentőségű nap, ugyanoly mértékben domborodnak ki egyre tisztábban és plasztikusabban a nagy kiállítási mű végleges formái. A kiállítás 33 csoportjának berendezése e hó 8-án már megkezdődött és azóta tetemesen előrehaladt; éj napjaita téve szakadatlanul folyik a munka, császáknak idején a villamos lámpák fényelnek. Eredményük láthatóan nyilatkozik a kiállítási terület általános physiognomiájának megváltoztatában.

Az iparcsernokban, a kiállítás e göcspontjában, a szekrények és ládák záros chaosából immár rendszeres egész fejlődött ki; az ezernyi tömeg, a mely nem regben meg kúsa rendtelenségben hevert, most összeszokozott és oly nagyszerű képet vált, melyül impozansabbat még képzelni is alig lehet. A szép arányú állványok és szekrények csoportok szerint sorakoztak és nemes izlésű való alakokkal, előkelő és minden riktót, gondosan kerülő díszítéssel meglepő hatást gyakorolnak a szemlélőre. A nyugati karzat batorilukait már nagyban rendezik; izés és szűbőség, vakító fényességek párosulva, jellegzik a benők felállított magyar butorkeszményeket. A szövő- és ruha-ipar osztályai is átmozdultak már végleges alakzatukba és gazdag tartalommal élre is setéti az a roppant anyaghalom, mely ez osztályban a vége-rendezésre vár. A többi csoportban is jól előrehaladt már az installáció munkája és nem kételkedünk benne, hogy az iparcsernók a kiállítás megnyitását teljesen elrendezett állapotba lesz helyezve. A csarnok dekoratív díszítése is be van immár fejezte. A hatalmas vasoszlopokon villamos órák függnek. A nyugati kapuzat ablakát gyönyörű üvegfestményű pótolták, mely hazánkunk két géniusz által tartott címeret ábrázolja, a Szent István koronája és címer fölétt lebeg és dicsőfény örvézi körül az egészest.

A tágas megőrzésű csarnokban ezernyi üvegedény van már felállítva, melyekben hazánk megőrzésű természeti anyakk nagy változatoságban bemutatva; nagy érdekűdek keltenek e csoportban a Shangai-ból érkezett küldemények, melyek 200 üveg-edényben China és Japan egész növényzetét felölleik.

A házi-iparcsernokban már berendezték a fülkék, a melyek a közpén lakásait mutatják be; a különböző nemzetiségű lakásain kivül még életnagyságú babákban az ország főbb vidékeinek festői népségeit is ki vannak e fülkékben állítva.

Megemlítendő még az országos fürdőpanorama, a Tatravidek kolosszális látkepeivel, a melyek kivitele oly mesteri háűség,

hogy csak hosszas szemlélés után veszi észre a néző, hogy nem a nagyszerű természet maga, hanem csupán művészi képmása az, am a nem tekintete oly kedvtelással nyugodott.

A keleti pavilon, Vukovics műpétsé műve, a maga keleties kápolnával, kareus műtárgyaival és tarka festésű homlokzatával gyönyörű látványt nyújt; termékeny rendezik már a külmenyeket, a melyek a keleti országok egész területét és különösen hűja fényű műiparát fogja hó gyűjteményekben bemutatni.

Nemzetközi baromfi-kiállításunk az eddig beérkezett bejelentések szerint minden várakozáson felül fog sikerülni. Bejelentett 633 törzs, illetve pár baromfi, minden ismert faj és fajtaján. Ez oly szám, mely nemcsak má nánkül, hol a baromfiállítás az eskü nagyobbn e-nembi nemzetköz kiállítás, hanem még az országokban is, hol a baromfiállítások rég gyakorják, tekintélyesnek mondható. A kiállítás minősége még jobbnak ígérkezik, mert a száraz meghaladó kiállítás közt számos kiváló tenyésztő van. E mellett a kiállítás valóban nemzetközi lesz, mert a kiállítandó baromfiak egyhármada külföldi. Képvisele lesz Olaszország, Svájc, Románia, Németország különösen Berlin, München, Frankfurt, Hamburg és kivált az ausztriai örökös tartományok. A hazai bejelentéseket illetőleg sajnos, hogy Erdélyből csak két kiállító jelentkezett, Horvátország pedig egészen elmaradt. Különösen sajnos Erdély emelend, mert e kiállítás szép alkalmat nyújtott volna a Királyhágón túli tenyésztőknek, hogy Erdély különleges tyúkfaját: a kopasz nyakú — ott csőrnyakúnak nevezett — kiváló gazdasági tulajdonokkal bíró tyúkokat bemutatassák. E mulasztáson egyébiránt még lehetne segíteni. Emelni fogja a kiállítás érdekét meg az is, hogy a bécsi osztrák magyar baromfi-tenyésztő-egylet a kiállítás alatt a kiállítás területéről indítja nagy postagalamb versenyét, melynél az első díjat az ő Felsőleg által eze versenyre adományozott tiszteletlél képezi. A verseny május 10 én lesz. — A vásárlási kedv már most is élénk. Grabczy Géza csoportbiztoshoz ugyanis ez irányban számos megkeresés érkezett s így reményünk lehet, hogy a külföldről érkezé hasznos fajok nagyobb részeit ezen az országban fog maradni, mi által ismét lendületet nyer újabbán ügyis emelkedő baromfi-tenyésztőknek.

A jubikálitás az országos kiállításban, május 20 tól 30 ig fog tartani.

Különlélek.

Sze e m e l y i h i r. Szász Károly ref. püspök ur ő méltóságá, a ref. hitközség meglátogatása céljából városunkba érkezett. Az egyház főpapját és a tudomány nagy mesterét üdvözöljük városunkban.

J a n k o v i c h Arel főispán ur hivatalos ügyekben Szabadkára s Budapestre utazott, honnan a jövő hó elején érkezik vissza.

F e h e r Póly tankerületi főigazgató ur ugyancsak városunk falai közt időzik, s a gymnasiumot látogatja.

Szász Károly ref. püspök ma délután 10-11-ór a ref. templomban istentiszteletet tart. A templomba csakis beletéjéggel lehet bemenni. — Istentisztelet után 9 óráig lesz.

Hálalozás. Megtört szívvel és mely fájdalommal jelentük rokonnaknak és ismerősöknek Özv. Bajsai Vojnits Vojnits Bertának szeretett edes anyának, nővérünk, menyem, illetőleg sógor-nőneknek hosszas és súlyos betegség után főnyó évi április hó 22 én délután 1/2 ó órákor, életének 69-ik évében történt gyors elhunyat. Az Istenben boldogulni hűt tetemei főnyó hó 24-én, délután 5 órákor fogtak a szt. Jó kushoz címzett sírköveben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engedélő szt. misé-áldozat lelké dűveert folyó hó 25-én, délután 10 órákor fog a szt. Rókus kápolnában a Mindenhatóknak bemutatni. Baján, 1885. ápril 23. Áldás és béke lenjen a szeretett jó anya és testvér hmvai felett! Vojnits Ilona, Vojnits Béla, mint gyermekei, Vojnits Viktor, Vojnits Ignacz, Vojnits Otília, Vojnits Ida, mint testvére, Vojnits Erzsébet, mint napa, Vojnits Odón, Vojnits Félix, Vojnits Géza, Vojnits Ida, mint sógorok illetőleg sógorón.

Ardal Gerő színtársulata tegnap kezdte meg előadásait. Színekéreltük Jókai kitűnő eredeti drámája: „Az arany ember.” — Ma adták Saiget József legújabb énekes vígjátéka: „A nőemancipáció.” Jövő szombaton többet, addig is ajánljuk a jól szervezett társulatot utolj a t. közönség figyelmébe.

Nagy szerencsétlenség a Dunán. Folyó hó 22-én délután a Mohácsról Jelföld jöv szállítóhajó Szekes közelében felfordult egy deréglő, melyben 14 én voltak. A vízbeestek közt sikerült 4 et megmenteni, a többiek ott lettek halálra. A megindított vizsgálat feladata kideríteni, hogy kik a hibások.

Tűz volt folyó hó 19-án, délután 6 óra felé a Katona városrészt szűkű között. Mire a tűzoltók odaértek már 3 nádas ház ledgett.

Fizetéskeptelen lett e héten Sternberg E. díszmű és norinbargi kereskedő.

Bajai főgymnáziumi ifjuság ma tartja állítóg, mely programot még eddig nem volt szerencsén látni, az évi Tóth Kálmán-féle innepélyt, melyen Szász Károly reform-püspök ur ő méltóságá, úgy Fehér Póly tankerületi főigazgató ur is részvesztnek.

Nt. Balassy István ur csanádi piébán a pénzügyminiszter mint kegyuraság által O. Emencejájának baraccái rendezés felkérését bejelentettük.

É a lokálti közgyűlés ma délután tartatik meg.

Emberölés. A bajai vésár osztrácpár löképes szándéggal indultak, s midőn este felé az utcán a kijárat, Szatjói Lajos, csif-nemén Pász Lajos, egy meggyújtó egyén, a melléte menő Lakatos János szabadkai cigányt agyonaszarta. Tettes fogva van.

Rablás. Matiz Marin béreghi lakos kúroczkázott adott el Baján a betipacozás, s midőn délfele hazautazni készült, egy arra haladó kaputos embertl kezdte meg, hány órá van. — A kaputos ember keszsgel szolgált Matiznak, s egyuttal lekérdezte, mi járattal volt Baján, hovávaló, hennyiert adta el gabonáját, s kérdezte, vajon elvinné-e őt Bereghre, mert Eszékre akar utazni. Matiz Marin az elszállítást megígérte, s habár a kaputosember viselte szarfelett ganus volt, nem szállította le kocsijárat, hanem, deazár egy szantóval ember figyelmeztetésével Beregh felé hajtott. Midőn már a bereghi temető előtt voltak, az ismeretlen ember, a lovakat hajó Matiz Marint jobj karjával átszítottotta, s balkezevel kest tarva azt nyakon metszeni szándékozott. Matiz a kést felécsítozta, úgy a vagás a balfülső-kagylót érte, azt keresztül metszete. — A támadás és vezéreltö megremült embertől ekkor a tettes pénzt vette el, a kocsiórt leugrott, s menekül az erdek felé, még káros sebesen behajtott az előtte levo kőszögbe, a lakosságot felrémiztáta, s kezdődött a rettenetes vadászat. Száz, még száz ember gyulor, löhátton kutatta a közeli erdeket, meg a község érdemes jegyzője, félvén, hogy a netán elfogandó tettes a felzaggott tömegnek áldoztatul esik, a szantóval állames-döröszéghajtatott azokat a tett s nhelyére küldette ki. A vadászat sikeres volt, mert késsz estén a tettest, ki Majer Pál rigiczai borbély legény, elfogták, s jól elverték, de szerencsére az állames-dörök megjelenése megmentette a nép dühétől, s a fenytő bíróság kezei közé szolgáltá. A sértett káros állapota ma már nem agasztó, s a rabló is felgyógyult sebeitől.

Gazdag Imre biztosítosa. Szolnoktól ápril 13-áról írják a „Pesti Napló”-nak: „Talan nem lesz érdektelen annak megemlése, hogy a magyarok általános biztosítási-társaság (Assicurazione Generale Solonoki Fügynekőség) nélt év június havában baleset ellen 15,000 frt értékű biztosítást magat. Mintán megkötötték, a baleset-biztosítási feltételek értelmében a kövény birtokosnak a társulat a 15,000 frt biztosított összeget, melyért évenként csak 17 forint 70 kr díjt volt fizetnie, kifizet. Gazdag Imre meggyékben ismert.

egynélsg volt. A provizórium alatt mint szolgabíró volt Szolnokon alkalmazva. A „Pesti Napló” közleménye valószínű alapszik. Gazdag Imre mint illetékes helyőrt értesülnek a Generali által ctelehe léptetett, első oszt. ált balesetek elleni társulat ügykegélő Szolnokon egy 15,000 frtos kötvényt kifizetésre és egy 15,000 frtos kötvényt rokonnai valas este váltott és 2 éven át évenként 18 frtot be is fizetett. Egy ily cseleki áldozat mellett saját magához vagy legalább a családot lehet balesetek által elölvezhető anyagi következmények ellen biztosítani, melyekről a legutóbbi ember is ki van téve.

A. Kópes Császádi Lapok” 29. száma Mohor Vilmos kiadásában igen változatos tartalommal jelent meg. Egyes szám ára 15 kr.

Nyílt tér.*

Heti naptár.

27	Hétfő	Zita	Holdvilágos / 29. 7 óra 30
28	Kedd	Vital	p. reg. tartós
29	Szerda	Felice	szép idővel
30	Csütörtök	Katalin	nig a szél át
	M á - j u s		nem esap.
1	Péntek	Fulop	
2	Szombat	Athánáz	
3	Vasárnap	Sz. 7 félt.	

Felölő szerkesztő:

CSERBA FERENC.

Hirdetmény.

Beok Sámuel közönsé tömegéhez tartozó s meg eddig nem értesített **actív követelések 1885. évi május hó 5-ik napján** d. u. 3 órakor alolirt tömegdonok inkánsan tartandó árverés utján elfognak adni, melyre az árverezni óhajtók azzal hivatnak meg, hogy a követelések azonnali kifizetés fizetés mellett a vérvökre át fog ruházattani.

Baján, 1885. ápril hó 23 án.

Sztrely Lipót, tömegdonok.

Értesítés.

Alulírottak értesítik a t. közönséget, miszerint saját házukban **butorok és házi-csuközök** hétfőtől kezdve az egész héten át nyilvánosan eladatni fognak.

Baján, 1885. ápril hó 26-án.

Augenfeld Adolf örökösai.

Értesítvény.

A tavaszi idény megnyitával van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az eddig is általam készített s nagy kedveltségnek örvendő **arczenőcső** — ezuntl teljesen dr. Spitzer-féle **kenőcs** eredeti vénye után készítve, szolgáltatom ki.

Használati utasítás

a dr. Spitzer eredeti vénye után általam készített

arczenőcső, szappan- és mosdóvízhez.

Ezen kenőcs feltűnőleg tisztítja az arczbőrt, mindenféle foltok és pórsenecskét, de különösen szeplő és májfolt ellen igen kitűnő és ártalmatlan hatású oly nagy, hogy korosabb egyenkéln is bámulatos eredményt idéznek elő. — A kenőcsből este lefekvés előtt meggyoró nagyságu az arcra kenetik, reggel az öszliangzatos arányban készített mosdóvízzel (szivacs segélyével) lemosatik, a rendes mosás utána egyedül ezen epe szappannal történjek, mely mosdóshoz rendszeren használva, magában is, mint kitűnő bőrt finomító régebben ismertetik.

1 kis tegely arczenőcső . . . 40 kr.
1 nagy . . . 80 kr.
1 öveg mosdóvíz . . . 80 kr.
1 drb Epe szappan . . . 40 kr.

Postán l forinton alul megrendelések nem küldetnek.

Figyelmeztetem a t. cz. közönséget, hogy csakis ezen nyomtatott utasítás, nevem és ezegemmel ellátottak valódiak.

Ismét eladok megfelelő árkedvezményben részünkelnek.

Pollerman B.

BAJÁN,

az „Üdvözlőhöz” címzett gyógyszerár tulajdonosa.

Vetele és eladása

mindennemű állami járadékok, földhermentesítési könyvek, záloglevelek, elsőbbségi könyvek, részvények, sorsjegyeknek stb. és valutáknak napi árfolyam szerinti, Igényeinek minden házhoz. Tözsdei megbízások pontosan és díszretek mellett eszközöltenek. Megbízható információk ingyen és készpénzzel.

„Fortuna” bank- és váltóüzlet.

Herzfelder Ignác és Társa

Budapest (Mária-bazár) városbátér 9. sz. Telefon-összeköttetés.

Svájezi
Chocoládé
és
CACAO

Ampádó **Kohler & Fils** zrt-től
LAKÁNY (Svájce)
Műgyártó (1911) Ltd.
Egyedüli magyar ártalmazó és kizárólagos eladója
Berstein & H. del Bécsben

Svájezi
Chocoládé
és
CACAO.

A bőr uj zománczát mindig megtartja.

JÓZSEF FŐHERCZEG
a földművelés, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb önmérsérellel tette ki

Nemencsek J. és Társa
kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

Fekete bőrkendős 1 kilós badogdobozban	1 frt 20 kr.
Sárga bőrkendős 1 kiló	1 frt 60 kr.
Gyapjút szíjkenés 1 kiló	1 frt 40 kr.
Vadoncai kettős bőrlakk 1 liter	3 frt.
Bőrmosó szappan 1 nagy darab	1 frt.
Allat-, gyógy- és pata kenés 1/4 kiló	2 frt.
Fekete viasz 1 nagy darab	1 frt.
S a híres gyögyerejét Szultána növényiszappan 1 doboz 1 frt.	

NEMENCSEK J. és TÁRSA
elő magyar kizárólag szabadalmazott fekete bőr-kenős, bőrlakk, állat-, gyógy- és pipere szappan a gyögyerőny piperezappan gyára.

A fent leírt találmányoktól kisebb mennyiség is megrendelhető.

Cím: Budapest, X. Köbánya, Jászberényi-ut, Lédár ház.

Miután igen sok visszajelzés történt árulással, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött árut vállalkozás felelősséget.

A bőr teljesen vízhatlammá lesz.

Nem kell mindennap czipőt tisztítani.

A czipő nem zsírosítja el a ruhát.

A legjobb borderítő szer.

Egy, ismert magyar, balatonvidéki borkereskedő feltalálta azon borderítő szert, mely a legfőrtöttebb és legzavarosabb bort is **3 nap alatt kristály fenyessé** teszi, anélkül, hogy a borban **utóíz**, vagy butellázásnál a legesekélyebb **csapadékot** hagyna az üvegben. Ezen szer főbb pinczében használtatott s nagyobb vendéglőkben is **2 év óta a legnagyobb sikerrel** használják. 1/10-es palack ára 2 frt 30 kr. Minden üveg használati utasítással küldetik. Megrendelhető: Budapestben a „Munkatárs” kiadó-hivatala útján: IV. ker. Lípót-utca 6. szám I. em. 12. ajtó.

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

KÉSZIT

GYORSAN, CSINOSAN és JUTÁNYOS ÁRON

mindennemű

NYOMDAI MUNKÁKAT.

Készít továbbá

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNYOKAT

FALRAGASZOKAT,

számlákat, adress- és vizit-kártyákat,

ÉTKEZŐKART,

eljegyzési- és esketési meghívókat,

CYÁSZJELENTÉSEKET,

MŐZSÉGI NYOMTATVÁNYOKAT,

ugyszintén raktáron tart

kötelezvényeket és ügyvédi meghatalmazásokat.

Nyomatott Nánay Lajos könyvnyomdájában Béjén

Nyilatkozat.

A Szabadkán megjelenő „Szabadság“ című lap folyó hó 12-iki számában a „Szabadkai törvényszék újabb dicsősége“ czímmel bizonyos Bajai ur aláírásával egy közlemény jelent meg, melynek szertelen valótlanosságait és adatait s nemtelen gyanúsításait szó nélkül nem hagyhatom.

Mindenekelőtt el kell ítélnem azon tolokodást, melylyel a családnak legszorosabb belügyei: vagyonának szerzését és kezeletét érdeklő kérdések hírlapok útján szellőztetnek oly egyén részéről, akinek mindezen kérdésekhez semmi szava, semmi köze nem lehet. Még azt talán érthetném, — bár illem és észszerűség szempontjából megengedhetők azt sem tartom, — hogy szegény apám, vagyonbukott id. Müller János vagyoni viszonyai ily módon tárgyalassanak; de határozott óvást emelek az én saját, teljesen külön álló házam és háztartásom bármely ügyeinek intézésébe való fogatlan beavatkozás ellen, s mint erkölcs-telen — méltán utasítom vissza azon kísérletet, hogy az én ügyeim is közpiazci szószátyárkodás alacsony tárgyaivá sűrűszenek — csak azért, mert az apám szerencsétlen gazdasági viszonyok folytán momentán fizetés képtelenné lett! Saját személyemet illetőleg egyelőre elég lesz annyit mondanom, mert érzem s tudom, hogy a döntő közvélemény mellett van s helyzetemet a vagyonbukottal való családi összeköttetésem kapcsán sokkal sajnálatosabbnak mint sem kigunyolhatónak tartja, s amely közvélemény ép ugy elítéli Bajai ur álnok tolokodását, mint a hogy indokoltan utasítom én azt vissza.

Füzi kötelességem még apám id. Müller János személyét érintőleg határozottan tiltakozni az ellen is, hogy Bajai ur kérdéses cikkében a közvéleményt eme sajnos bukási eset körülményei iránt teljesen hazug és merőben légből kapott adatok szélnek eresztésével bűnös módon tévútra vezesse, annak jóhiszeműségét kijátsza, megcsalja; — ugyanis valótlan az, hogy apám fizetéképtelenségét „egy egyszerű 3000 forintos váltó lejárataiban“ rejő pressió alatt jelentette volna be; ellenkezőleg éppen alulírottak morális pressiója volt az, mely — midőn apám adóságainak előbb nem is sejtett összegét megközelítőleg felismertem, — apámat rábírta a csod kérésére, és az általános gazdasági válság veszélyeivel számolni nem tudó s így büntelen zia t vagyoni viszonyainak közzétételére s a lehető legtisztességesebb s a hitelezőkre legkifejezőbb rendezésére.

Valótlan az, hogy apám összes tartozásai csak 252000 forintot is tennek, rossz akaratú tulzást tehát, midőn Bajai ur cikke végén már 340,000 forint tarto-

zással dobálódzik; valótlan az is, hogy a Csávyolaiak követelése 80,000 forintot, de csak ennek felét is kiténné; mind ezen közlött adatok hamis volta iránt az érdeklő hitelezők rég tisztában vannak, Bajai urnak inteniója egyébb tehát csakugyan nem lehet, mint a felismert igazság rovására a vagyonilag nem érintett nagyközönség tévútra vezetése.

A legnagyobb megbotrányozással utasítom vissza továbbá apám nevében is ezen bukási eset czímén a szabadkai tek. királyi törvényszék ellen intézett legutóbbi támadást, s hogy ezen polgári és hazafias kötelességszerű tiltakozásomnak kellő súlyt adjak, legjobb tudomásom szerint ezennel kijelentem, miszerint Dr. Bruck Samu ügyvéd ur a helybeli és csávyolai hitelezők nagytöbbségének, s ezek kívánatának kapcsán a vagyonbukott képviselőjének is a tek. kir. törvényszéknél egyenesen kifejezett kérelmére, tehát a legilletékesebb érdekeltek egybehangzó és igenis helytlen valóság méltányolt közkívánatára neveztetett ki tömeggondnokká.

Hogy mily rút dolog már most a legtekintélyesebb erkölcsi testület: a bíróság ellen, teljesen hazug adatok felhánysá mellett, ily vakmerő támadást intézni, — ezt bízuk ismét a tisztességtudó józan közönség ítéletére; mi pedig kijelentjük még azt, hogy csak annal is több bizalommal és teljes megnyugvással nézünk ezen bíróság igazságos vizsgálata elé, mert igazság és méltányossági érzetének — a törvény és szabályok korlátain belül — már is hódolatra készítő tanúságát adta a tek. királyi törvényszék éppen akkor, — midőn a tömeggondnok kinevezésében az érdeklő felek indokolt kérelmét tekintetbe veendőnek találta. Ezek után végre kijelentem azt is, hogy a bíróság ellen intézett eme rút támadás visszaverésére kettős szempont készített; és pedig: azon köteles tisztélet és ebből folyó általános hazafiai kötelesség egyrészt, mely a magyar bíróságok tekintélyének galád ortvátadóit minden igaz magyar ember lelélezendő és megtorlandó természetes ellenségeivé teszi, és azon körülmény másrészt, hogy mi a most közlött helyreigazított adatok birtokában, a köteles lelezésről illetve czáfolatra első sorban képesek is vagyunk.

Végül mint durván megsértett fél zárszavamat abban adom, hogy Bajai ur, — bizonynyal egy elzúllott existencia, — előttem mindaddig, míg aljas inteniója valótlan közleményét egész terjedelmében vissza nem vonja, vagy képtelen állításait nem igazolja: egy hazug, rágalmozó ember.

Baja, 1885. április 18.

Hj. Müller János.